

ŽUPANIJSKO NATJECANJE IZ POVIJESTI

2. SKUPINA: SREDNJI I RANI NOVI VIJEK

ŠKOLSKA GODINA: 2016. / 2017.

UTORAK, 7. ožujka 2017.

10:00 – 11:00 sati

ZAPORKA: _____

OIB: _____

BROJ BODOVA:

50	
-----------	--

POSTOTAK RIJEŠENOSTI ISPITA: _____

ČLANOVI PROSUDBENOG POVJERENSTVA:

1. _____
2. _____
3. _____

(mjesto i nadnevak)

NAPUTCI:

1. Imate 60 minuta za rješavanje ispita.
2. Odgovore u ispitu upisujete na za to predviđena mjesta. Ispred svake skupine zadataka nalazi se uputa za njihovo rješavanje. Pozorno ju pročitajte.
3. Ispit pišite plavom ili crnom kemijskom olovkom. Pišite čitko. Nečitki odgovori bodovat će se s 0 bodova.
4. Osobna imena i prezimena te geografska imena pišite izvorno prema udžbenicima odobrenim od MZOS-a u šk. g. 2014./2015.
5. Jednom napisane odgovore nije dopušteno prepravljati
6. Možete koristiti list za koncept tijekom rješavanja ispita. List za koncept predviđen je kao pomoćni list i on se neće bodovati. U omotnici zajedno s ispitom predajete i list za koncept.
7. Želimo Vam mnogo uspjeha!

I. U zadatcima koji slijede samo je jedan odgovor točan.

Zaokružite slovo ispred točnoga odgovora

1. Koji je prvi poznati hrvatski ban koji je vladao trima ličkim županijama?

- a. Zvonimir
- b. Mojmir
- c. Godečaj
- d. Pribina

1	
---	--

2. Koji je narod slomio moć Turaka Seldžuka na azijskom prostoru u 13. stoljeću?

- a. Turci Osmanlije
- b. Bizantinci
- c. Mongoli
- d. Mameluci

1	
---	--

3. Na kojoj hrvatskoj kulturno povijesnoj građevini je najuočljiviji franački utjecaj u obliku westwerka?

- a. Sv. Donat u Zadru
- b. Sv. Križ u Ninu
- c. Sv. Mihovil u Stonu
- d. Sv. Spas na vrelu Cetine

1	
---	--

4. Koji je događaj uzrokovao početak Drugog križarskog pohoda?

- a. pad grofovije Edesse (Edese)
- b. pad Jeruzalema
- c. pad Antiohijske Kneževine
- d. pad grofovije Tripoli

1	
---	--

5. Koji je bugarski vladar početkom 13. stoljeća nakratko priznao rimskog papu kao vrhovnog crkvenog poglavara?

- a. Ivan Asen II.
- b. Samuilo
- c. Kalojan
- d. Petar

1	
---	--

6. Koji je papa utemeljio tzv. biskupsku inkviziciju?

- a. Grgur IX.
- b. Lucije III.
- c. Inocent III.
- d. Siksto IV.

1	
---	--

7. U kojem je gradu rođen velikodostojnik prikazan na slici?

- a. Zagreb
- b. Varaždin
- c. Zadar
- d. Trogir

1	
---	--

8. Kako se zvao prvi poznati vladar Bosne?

- a. Kulin
- b. Javor
- c. Tvrtko
- d. Borić

1	
---	--

9. Koji je srednjovjekovni umjetnički stil koristio vitraje u građevinarstvu?

- a. predromanika
- b. romanika
- c. gotika
- d. renesansa

1	
---	--

II. U sljedećim zadacima povežite međusobno srodne sadržaje. Upišite slovo iz desnog stupca na odgovarajuću crtu ispred navoda na lijevom stupcu. Tri slova (sadržaja) su višak.

10. Autorima pridružite njihova djela.

3	
---	--

1. ____ Benedikt Kotruljević	a) Utopija
2. ____ Toma Arhidakon	b) Pohvala ludosti
3. ____ Thomas More	c) O trgovini i savršenom trgovcu
	d) Vlada
	e) Decameron
	f) Historia Salonitana

11. Vladarima pridružite gradove koje su osvojili.

3	
---	--

1. ____ Orhan	a) Edirne
2. ____ Murat I.	b) Budim
3. ____ Mehmed II.	c) Aleksandrija
	d) Bursa
	e) Konstantinopol
	f) Beograd

III. U sljedećim zadacima odgovorite na pitanja kratkim odgovorima

1	
---	--

12. Kako se zvao prvi poznati hrvatski biskup?

1	
---	--

13. Koji je karolinški vladar posljednji sjedinio teritorij cjelokupnog Franačkog Carstva?

1	
---	--

14. S kojim je mletačkim duždom knez Mislav sklopio mir?

15. Kako je bilo pravo ime i prezime sv. Franje Asiškog?

1	
---	--

16. Čija je vlast okončana urotom poznatom kao Sicilska večernja / Sicilijanska večernjica?

1	
---	--

17. Kako se zvao modruški biskup, humanist i glagoljaš koji je 1530. u Rijeci otvorio tiskaru?

1	
---	--

18. Kako se zvao crkveni velikodostojnik na čelu Crkve bosanske?

1	
---	--

19. Koji je naziv predmeta prikazanog na priloženom crtežu?

1	
---	--

20. Koju je kneževinu početkom 14. stoljeća osnovao vojvoda Ivan Basaraba I. ?

1	
---	--

IV. U sljedećim zadacima poredajte kronološki navedene sadržaje. Upišite redne brojeve od 1 (najstariji) do 4 (najmlađi) na praznu crtu ispred navoda u lijevom stupcu.

21. Kronološki poredajte sljedeće događaje iz povijesti Islama.

2	
---	--

_____ Hidžra

_____ ukazanje arhanđela Džibraila Muhamedu

_____ Muhamedov povratak u Meku

_____ seoba prijestolnice iz Meke u Damask

22. Kronološki poredajte događaje iz prošlosti Venecije.

2	
---	--

_____ mletačko-križarsko osvajanje Zadra

_____ osnutak Latinskog Carstva

_____ kratkotrajno franačko osvajanje Venecije

_____ Venecija se proglašava Republikom Sv. Marka

23. Kronološki poredajte sljedeće darovnice slobodnim kraljevskim gradovima.

2	
---	--

_____ Virovitica

_____ Križevci

_____ Samobor

_____ Petrinja

V. U sljedećim zadacima samo je jedan kronološki niz točan.

24. Koji niz određuje točan kronološki sljedećih događaja:

1	
---	--

a. Crna smrt → *malo ledeno doba* → pobuna ciompa (čompa) → Žakerija

b. *malo ledeno doba* → Crna smrt → Žakerija → pobuna ciompa (čompa)

c. Žakerija → *malo ledeno doba* → pobuna ciompa (čompa) → Crna smrt

d. *malo ledeno doba* → Žakerija → Crna smrt → pobuna ciompa (čompa)

25. Koji niz određuje točan kronološki niz sljedećih događaja iz hrvatske povijesti:

- a. Zadarski mir → Zlatna bula Bele IV. → Zlatna bula Andrije II. → Mohačka bitka
- b. Zlatna bula Bele IV. → Mohačka bitka → Zlatna bula Andrije II. → Zadarski mir
- c. Mohačka bitka → Zadarski mir → Zlatna bula Bele IV. → Zlatna bula Andrije II.
- d. Zlatna bula Andrije II. → Zlatna bula Bele IV. → Zadarski mir → Mohačka bitka

1	
---	--

VI. Sljedeće zadatke riješite uz pomoć povijesnih izvora.

26. Pozorno pročitajte prikazani povijesni izvor i odgovorite na postavljena pitanja.

„U ovom grobu počiva glasovita XXX, koja je bila žena kralju YYY i majka ZZZ kralja, ona koja je smrću prezrela kraljevski grimiz osmoga mjeseca listopada i ovdje u miru pokopana godine od Gospodnjeg utjelovljenja 976., indikcije četvrte, petoga mjesečeva cikla, sedamnaeste epakte, petoga kruga sunčanoga koji pada sa šestim...”

a) Koje bi ime trebalo stajati umjesto XXX?

1	
---	--

b) Koje bi ime trebalo stajati umjesto YYY?

1	
---	--

c) Koje ime stoji u ovom povijesnom izvoru pod ZZZ?

1	
---	--

27. Pozorno proučite prikazani povijesni spomenik i odgovorite na postavljena pitanja.

a) Gdje se čuva gore prikazani povijesni spomenik?

1	
---	--

b) Tko je naručio izradu tog povijesnog spomenika?

1	
---	--

c) Kojem umjetničkom stilu pripada gore prikazani povijesni spomenik?

1	
---	--

28. Pomoću sljedećeg povijesnog izvora odgovorite na pitanja.

*„U ime Oca i Sina i Svetoga duha. Ja **XXX** Kulin prisežem tebi, kneže Krvašu, i svim **YYY** građanima da ću vam biti pravi prijatelj odsada i do vijeka i držati s vama prav mir i vjeru dok sam živ. Prema svim **YYY** koji hode po mojoj državi trgujući, ili hoće počivati, ili prijeći, držat ću se s pravom vjerom i pravim srcem bez ikakve povrede, osim što tko sam svojom voljom pokloni. I da im ne bude sile od mojih carinika, i dokle god budu u mene, dat ću im savjet i pomoći kao i sebi, koliko mogu, bez zle pomisli. Tako mi Bog pomogao i ovo sveto evanđelje. Ja Radoje dijak ... pisah ovo ... pismo od rođenja Kristova **ZZZ** ljeta mjeseca kolovoza u dvadeset deveti dan, na usječenje glave Ivana Krstitelja ...“*

a) Koju je titulu nosio Kulin (pod XXX)?

1	
---	--

b) S kojim je gradom Kulin sklopio sporazum (YYY)?

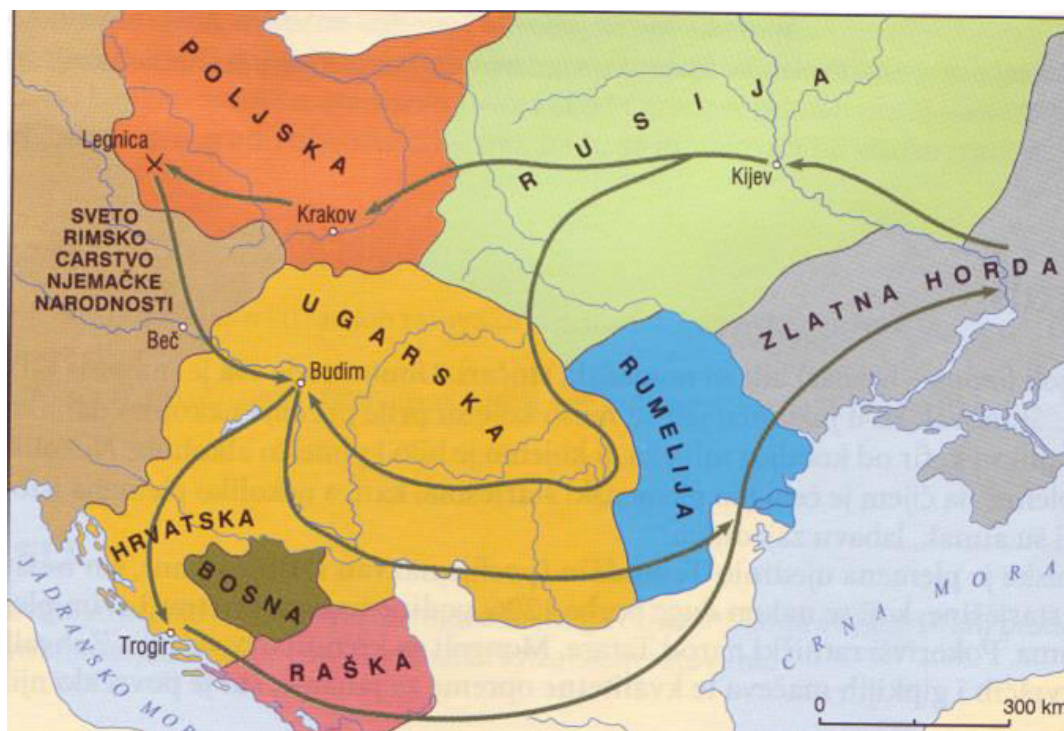
1	
---	--

c) Koje je godine izdan gore navedeni privilegij (ZZZ)?

1	
---	--

VII. Pozorno pogledajte prikazane povijesne zemljovide i odgovorite na postavljena pitanja.

29. Odgovorite na sljedeća pitanja:

a) Na koje stoljeće se odnosi prikazani zemljovid?

1	
---	--

b) Što predstavljaju strelice na prikazanom zemljovidu?

1	
---	--

c) Koji je vladar tada bio na čelu Ugarsko-Hrvatskog Kraljevstva?

1	
---	--

30. Odgovorite na sljedeća pitanja:

- a) Kako se zove država tamnije označena na karti?

1	
---	--

- b) U kojem stoljeću nastaje država tamnije označena na karti?

1	
---	--

- c) Kako se zvao osnivač države tamnije označene na karti?

1	
---	--

31. Odgovorite na sljedeća pitanja:

- a) Kako se zvala kraljevina označena brojem 1 na zemljovidu?

1	
---	--

- b) Koje godine su se ujedinile državne tvorbe označene brojevima 2 i 3 na zemljovidu?

1	
---	--

- c) Koja od tri označene države na zemljovidu je bila vojno najmoćnija?

1	
---	--
